

Udgivelser

Leksikon for det 21. århundrede

Forlaget Solidaritet har udsendt første udgave af det alternative danske leksikon *Leksikon for det 21. århundrede*. Leksikonet er baseret på det norske *Pax Leksikon*, der udkom i årene 1978-82, men Pax-artiklerne er i vid udstrækning blevet ajourført og halvdelen af de mere end 2.400 opslag er helt nye. Der er tale om et politisk leksikon, hvor hovedvægten ligger på organisationer og personer i den danske og internationale arbejder- og venstrebevægelse, miljø- og solidaritetsorganisationer, tredje verdensforhold, marxistisk teori og centrale begreber indenfor sociologi, økonomi, psykologi, filosofi og politik. *Instituto del Tercer Mundo* i Uruguay har leveret kort, statistik og landebeskrivelser for verdens 224 lande.

Leksikon for det 21. århundrede har været undervejs i tre år og er udelukkende baseret på frivillig arbejdskraft. Projektet fortsættes, så der løbende kan leveres opdaterede udgaver. Samtidig vil nye emner blive inddraget og andelen af nyskrevne artikler øget. Kommentarer, rettelser og forslag til nye artikler er velkomne hos forlaget. Næste udgave af leksikonet forventes færdig ved årsskiftet 2000/2001.

Leksikonet er frit tilgængeligt på internettet på adressen www.leksikon.org. På CD-ROM koster *Leksikon for det 21. århundrede* 200,- kr. I forhold til internetudgaven rummer CD-ROM'en bedre søgefaciliteter, en leksikon-tekstbehandler, der gør det muligt at skrive videre på eksisterende opslag i leksikonet og få egne opslag vist side om side

med originalopslagene, et reference-bibliotek, hvor man blandt andet finder et fredsleksikon og en række centrale tekster fra den danske og internationale arbejderbevægelse, samt automatisk opgradering til 2001-udgaven af leksikonet når denne udsendes. CD-ROM'en kræver mindst Windows 95. Senere vil der også blive udsendt en version til Macintosh.

Forlaget Solidaritet
Griffenfeldsgade 41
2200 København N
Tlf. 24 22 19 23
leksikon@solidaritet.dk
www.leksikon.org

Beiträge zur Marx-Engels-Forschung

Lidt forsinket udkom i begyndelsen af sommeren *Marx' Ökonomiekritik im Kapital*, 1999-bindet af årbogen *Beiträge zur Marx-Engels-Forschung*. Planlægningen af dette års bind er så langt fremskreden, at det formentlig kan udkomme sidst på året. Desuden planlægges to særbind om Marx-Engels-forskningen i forbindelse med den første MEGA, herunder samarbejdet mellem Institutet for socialforskning i Frankfurt og Marx-Engels-institutet i Moskva 1924-28 og stalinismens betydning for den første MEGA's ophør.

I de første årgange var forfatterne i overvejende grad (tidligere) medarbejdere ved den nye MEGA og artiklerne udkom på tysk. Redaktionen har imidlertid arbejdet intensivt med at få inddraget nye forfattere, og det er i høj grad lykkedes, forfatterne i dette bind kommer fra otte lande og flere af artiklerne er på engelsk – sandsynligvis fra en kon-

Redaktion:
 Carsten Frimand
 Bjørn Schreiber Pedersen

ference afholdt af *The International Working Group on Value Theory* i 1999. Årbogen har fået en væsentlig plads i den historiske forskning og i videreudviklingen af den marxistiske diskussion.

Efterstående bringes introduktionen til det nye bind:

“Såfremt det var hensigten, at *Beiträge zur Marx-Engels-Forschung. Neue Folge* skulle kunne være på højde med den standende diskussion, kunne det næppe undgås, at det såkaldte transformationsproblem hos Marx på et eller andet tidspunkt måtte gøres til genstand for behandling i et bind. Til trods for alle de med jævne mellemrum foretagne opsummeringer, der gang på gang konstaterer, at debatten nu må betragtes som udtømt, lever diskussionen om forholdet mellem værdi og pris i *Kapitalen* i bedste velgående og er, takket være forskellige konferencer og talrige udgivelser, fortsat hos os den dag i dag. Det er der mange grunde til, nogle af dem ‘gode, gamle’, men også en del nyttilkomne.

På den ene side er der fortsat ikke opnået nogen konsensus inden for rammerne af den problemstilling, der omfatter de principielle spørgsmål om fortolkningen af den marxiske økonomi, og som i et vist omfang allerede er blevet taget op for hundrede år siden. Beskæftiger *Kapitalen* sig primært med en – alternativ – politisk økonomi i kapitalismen eller med en kritik af den politiske økonomi? Drejer det sig, i konsekvens heraf, mest om kvantitative eller kvalitative spørgsmål, eller, sagt på en anden måde, hvordan ser forholdet mellem disse to faktorer ud? Er arbejdsværditeorien blevet over-

flødig, fordi den er en teoretisk konstruktion, der ikke er påkrævet, når det gælder om at forklare prisdannelsen, eller bør den rehabiliteres som uomgængeligt nødvendig? Er transformationen værdi-pris en konstruktionsfejl, der umuligt kan afhjælpes, eller er den et skinproblem? Kan det overhovedet betragtes som metodemæssigt legitimt at påvise fejl hos Marx ved hjælp af matematiske modeller, der først er blevet udviklet længe efter hans død?

På den anden side kan man vel hævde, at diskussionsdeltagerne under indtryk af de sidste ti års politiske begivenheder ikke længere i samme grad er præget af tidligere tiders skyttegravsmentalitet, således at parterne nu tager hinanden alvorligt på en mere argumenterende måde frem for at møde hinanden med en blank afvisning. Endelig er nogle skribenter i trit med fremskridtet i den historisk-kritiske Marx-Engels-Gesamtausgabe (MEGA), og her navnlig i anden afdeling, der indeholder Marx’ *Kapital*-udkast, begyndt at føle sig mindre skræmte på, at de har truffet deres dom på basis af et absolut pålideligt tekstgrundlag. Navnlig har det i 1992 for første gang offentliggjorte originalmanuskript til tredje bind af *Kapitalen* fra 1864/65 (MEGA² II/4.2) gjort det klart, at fremskridt i diskussionen i det væsentlige er afhængigt af, i første omgang, i en årgang at få arbejdet sig frem til den autentiske Marx i den velkendte af Engels udgivne tekst og dernæst at konfrontere den Marx, der fremtræder i 1864/65 med ham, der fremstår i 1867/68 eller med den Marx, der i 1875 fremgår af det endnu ikke offentliggjorte manuskript *Mehrwert-hsrate und Profitrate, mathema-*

tisch behandelt (MEGA² II/14), og som argumenterer udpræget kvantitativt, dvs. at læse den Marx, der helt frem til sin død ikke selv var fuldstændig afklaret. Forskningen i Marx’ udkast til tredje bind af *Kapitalen* fra 1864/65 er vokset betydeligt og har ført til nye overvejelser og ny indsigt.

Denne mangfoldighed af begrundelser for den standende diskussion har også bestemt emnevalget og indfaldsvinklerne i dette binds enkelte artikler, der dog ikke skal refereres her. Det forekommer fortsat meningsfuldt at sammenholde Marx’ værdibestemmelse med Bortkiewicz’, men selvfølgelig i dag under inddragelse af Marx’ manuskripter fra 1857/58 og 1861/63. Det er ikke nogen tilfældighed, at en af de foreliggende artikler, som gang på gang henviser til MEGA² II/4.2, har den tillokkende titel *Value and Price of Production: New Evidence on Marx’s Transformation Procedure*.

Foruden de forskellige bidrag, der behandler transformationsproblematikken, indeholder årbogen også andre tekster, der afpejler, at nyt materiale har set dagens lys. Et bidrag, der kritiserer de angelsaksiske penge- og indkomsteorier, kræver med udgangspunkt i Manuskript I til andet bind af *Kapitalen* (MEGA² II/4.1), at Marx’ reproduktionsteori skal rekonstrueres påny. Det lader formode, at udgivelse af de andre af Marx’ manuskripter til andet bind af *Kapitalen* ligeledes vil give anledning til væsentlige diskussioner. Desuden behandles spørgsmålene om værdiformsanalysen, om Marx’ *Ergänzungen und Veränderungen* herom fra 1871/72 til andet tyske oplag af *Kapitalens* bind 1 (MEGA² II/6), om visse aspek-

ter af fetischismestriden, her navnlig den rolle, denne strid spiller og spørgsmålet om, hvor i *Kapitalen* den hører hjemme, om de mangler man har kunnet konstatere i Marx' behandling af grundrenten i *Manuskript 1864/65* og Engels' kamuflering af dem 1894.

Matematiske formler kan, og det fremgår klart af samtlige bindets artikler, uden tvivl bidrage til en afklaring af værdi- og prisproblemer, hvorfor de er nødvendige. Det indebærer imidlertid ikke, at Marx' kritik af den politiske økonomi kan reduceres til en artikulering af kvantitative relationer. Disse formler er snarere midler til et overordnet projekt: Kritikken af den politiske økonomis fundamentale kategorier, kritikken af kapitalismens 'verzauberte Welt'.

Beiträge zur Marx-Engels-Forschung. Neue Folge 1999
Argument-Verlag,
Berlin-Hamburg 2000
248 s., DM 27.-,
ISBN 3-88619-685-2

Gerd Callesen

Indeks til Arbejderhistorie

Indholdet i *Arbejderhistorie* og *Årbog for forskning i arbejderbevægelsens historie* kan søges både i trykt udgave og på internettet.

Trykte oversigter
Årbog for arbejderbevægelsens historie (nr. 1-24, 1971-1994):
Indeks 1971-1990 findes i
Årbog, nr. 20, 1990, s. 351-362.

Meddelelser om forskning i arbejderbevægelsens historie (nr. 1-

17, 1973-1981). Fortsat som *Arbejderhistorie* (nr. 18-, 1982-):
Indeks 1973-1980 findes i *Meddelelser om forskning i arbejderbevægelsens historie*, nr. 16, 1981, s. 70-83.

Indeks 1981-1988 findes i *Arbejderhistorie*, nr. 31, 1988, s. 108-126.

Indeks 1988-1994 findes i *Arbejderhistorie*, nr. 43, 1994, s. 110-127.

Indeks 1995 findes i *Arbejderhistorie*, nr. 4, 1995 (indstik).

Indeks 1996 findes i *Arbejderhistorie*, nr. 4, 1996, s. 151-154.

Indeks 1997 findes i *Arbejderhistorie*, nr. 4, 1997, s. 157-160.

Indeks 1998 findes i *Arbejderhistorie*, nr. 4, 1998, s. 125-127.

Indeks 1999 findes i *Arbejderhistorie*, nr. 4, 1999, s. 158-160.

Indeks på Internettet

Statsbiblioteket i Århus har links til fire biblioteker med onlineadgang til Artikelbasen, som dækker *Årbogen 1979-1994* og *Arbejderhistorie 1982-*. Der er mulighed for at definere, at der skal søges i et bestemt tidsskrift. I tre af bibliotekerne kan det gøres i CCL (fri søgning) med kommandoen lvp (lvp=Arbejderhistorie). Kombinér herefter med forfatter, emne, ord fra titel (lvp=Arbejderhistorie og ...). Der kan også søges på boganmeldelser. Det fjerde af bibliotekerne, Danmarks Pædagogiske Bibliotek, har en anderledes søgeflade uden kommandoer. Vælg 'Kombineret søgning', afgræns til tidsskriftstitel og kombinér med forfatter, emne mv.

www.sb.aau.dk/service/undermerker/artikel.htm

Projekter og afhandlinger

ABA har indtil 28. juli 2000 modtaget meddelelse om følgende afhandlinger under udarbejdelse:

SF og de intellektuelle i tiden omkring partiets dannelse

Speciale ved Historisk Institut, Københavns Universitet

En undersøgelse af hvilken indflydelse de nyradikale fik på SF. Også bredere intellektuelle strømninger som Entfremmingsdiskussionen vil blive inddraget. Forventes afsluttet i efteråret 2000

René Hansen

Fiskedamsgade 31
2100 København Ø
Tlf. 35 42 18 87

Socialdemokratiets internationale forbindelser

Seminarprojekt ved Institut for Statskundskab, Århus Universitet
Hvilken betydning har Socialdemokratiets internationale forbindelser haft for partiet, herunder for udformningen af dets sikkerhedspolitik?

Forventes afsluttet sommeren 2000

Helle Hygum Olsen
Brendstrupvej 6, 1. mf.
8200 Århus N
Tlf. 86 16 55 50

Socialdemokratiets udlændingepolitik i 1990'erne

Speciale ved Institut for Statskundskab, Københavns Universitet

Undersøgelsen bygger især på de trykte beretninger og partiets egne udgivelser.

Forventes afsluttet februar 2001
Kristine Larsen og Lisa Cassina
Smallegade 30 A, st.
2000 Frederiksberg
Tlf. 38 87 79 03

Kollektive handlinger i professionel fodbold i Danmark

Speciale ved Sociologisk Institut, Københavns Universitet
En organisationssociologisk analyse af den kollektive overenskomst i professionel fodbold i Danmark, samt en aktøranalyse af dynamikkerne bag etableringen af samme. Hensigten er at identificere og beskrive IR-modellen i dansk fodbold og derfra trække tråde til aktørernes motiver for at indgå kollektiv overenskomst.

Forventes afsluttet i efteråret 2000

Kristian Nielsen
FAOS, Sociologisk Institut
Linnésgade
1361 København K
Tlf. 35 32 39 51

Harald Bergstedt og afholdssagen

Speciale ved Institut for Historie, Roskilde Universitetscenter
En undersøgelse af Harald Bergstedts engagement i afholdsbevægelsen og hans syn på afholdssagen med særlig vægt på perioden 1919-1934, hvor han ændrede syn fra at have været forbudstilhænger til at forsøge at overbevise Socialdemokratiet om gennemførelsen af et statsmonopol.

Forventes afsluttet i efteråret 2000

Anne Stadager
Carl Langes Vej 30, 1.
2500 Valby
Tlf. 36 30 11 60

Det danske Socialdemokrati og Sønderjylland

Speciale ved Historisk Institut, Syddansk Universitet, Odense
En undersøgelse af Socialdemokratiets Sønderjyllandspolitik efter den nazistiske magtovertagelse i Tyskland i 1933.

Forventes afsluttet vinteren 2000/2001

Martin Sørensen
Dronningensgade 93, 1.th.
5000 Odense C
Tlf. 65 91 78 57

Niels Matthiasen

Monografi

En politisk biografi over Niels Matthiasen med særlig vægt på hans rolle ved udformningen af en moderne kulturpolitik i Socialdemokratiet, herunder hans indsats som kulturminister. Afsluttes i sommeren 2001

Leif Thorsen
Pilesvinget 17, 2700 Brønshøj
Tlf. 38 60 33 17

Internet

Marxists Internet Archive

Formålet med The Marxists' Internet Archive er at give lettere adgang til værker af de klassiske marxister på en lang række forskellige sprog. Allerede nu er der et stort udvalg af tekster på engelsk. I den danske afdeling findes der indtil videre værker af Gramsci, Lenin, Luxemburg, Marx, Engels og Trotsky. Marxists Internet Archive rummer også et *Encyclopedia of Marxism* og en afdeling med primærkilder om Pariserkommunen, den russiske revolution og den spanske borgerkrig.

www.marxists.org

Friedrich Ebert Stiftung

Det tyske socialdemokratis arkiv, bibliotek og forskningsinstitution Friedrich-Ebert-Stiftung (omtalt i Forskningsnyt nr. 1-2000) har på sin hjemmeside et digitalt bibliotek, hvorfra der kan hentes artikler og foredragsmanuskripter om aktuelle faglige og politiske problemer, men også om den tyske arbejderbevægelses historie.

http://www.fes.de/library/ask_digbib.html

Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek

Den svenske arbejderbevægelses arkiv og bibliotek i Stockholm er på nettet med en introduktion til institutionen. ARAB regner med fremover at publicere centralt kildemateriale som breve, protokoller og dagbøger på siden. Et første eksempel er samtlige socialdemokratiske partiprogrammer fra 1897-1990 med kommentarer.

<http://www.algonet.se/~arabf>

Cyber Picket Line

En af nettets mest omfattende faglige indekssider med henvisninger til hjemmesider for de vigtigste faglige organisationer i verdens lande.

<http://www.cf.ac.uk/ccin/union/index.html>

Udstillinger

Daells Varehus

Fra den 15. september viser Arbejdermuseet en udstilling om Danmarks gennem tiderne mest populære stormagasin Daells Varehus, der lukkede i 1999. Alle

danskere kender Daells Varehus, enten fordi de gennem generationer har handlet der, eller fordi de aldrig i livet ville sætte deres ben i 'bøndernes paradys'.

Daells Varehus startede under beskedne former i 1910, da brødrene Christen og Peter Møller Daell averterede et parti rejsetæpper til salg i ugebladet Hjemmet. De to brødre havde sat alle deres sparepenge i et stort parti uldne tæpper, som de solgte billigt. Dermed havde de, uden egentlig at vide det, startet årtiers store succes: at købe stort ind og sælge billigt – til de mange. Allerede i 1911 kom det første katalog og året efter åbnede forretningen i Nørregade i centrum af København.

Igenom de næste tre generationer blev både forretningen i Nørregade og postordrevirksomheden legendariske succeser. Fra stiftelsen i 1911 voksede firmaet støt gennem de næste årtier og havde ved slutningen af 1950'erne 1200 ansatte. Nu kom Daells Varehus' katalog ud over hele landet.

Kataloget opfyldte alle ønsker for Danmarks husmænd og landarbejdere. Døgnet rundt var Daells Varehus en del af deres liv. Ideen var netop at komme ned i alle dagliglivets detaljer for de mange mennesker: Tøj fra yderst til inderst – hele året – for hele familien. Alle hjemmets småting, service, bestik, grej – og som noget afgørende nyt for folkesundheden fra midten af trediverne: tandbørsten. Nemt og billigt for de voksne, mens alle børn fik et had-kærlighedsforhold til indholdet fra kataloget, som de år efter år blev tvunget ned i.

I København gik arbejderne om ad Nørregade, hvor det nye varehus med sin karakteristiske

Daells Varehus' vinterkatalog 1947.

funktionalistiske bygning blev åbnet i midten af trediverne. 'Flere og Flere gaar om ad Nørregade' var ikke kun et slogan. Arbejderne kom virkelig i stort tal fra Vesterbro og Nørrebro – i dårlige tider kom resten af byen såmænd også og puttede varerne ned i de medbragte poser fra de 'fine' stormagasiner.

Daells Varehus var en succes gennem årtier og brændte sin profil ind i generationers bevidsthed. Men forbrugernes verner og velstand tog en ny vending i løbet af firserne, og her

formåede Daells Varehus ikke at holde trit med udviklingen. Det blev vanskeligere og vanskeligere at få folk om ad Nørregade, og da bilerne blev hvermandseje og indkøbscentre over hele landet almindelige, var det slut med storheden for Daells Varehus.

Igenom halvfemserne blev det flere gange forsøgt at lægge profilen om: Ny kapital blev tilført, postordren udskilt, nye sortimenter prøvet, 'Varehus' fjernet fra logoet. Men lige lidt hjalp det. Fortiden ville ikke slippe sit solide mentale tag i

Daells, og i marts 1999 sagde investorerne stop.

Inden da havde Arbejdermuseet, Nationalmuseet og Københavns Bymuseum i fællesskab gennemført en undersøgelse af livet i og historien om Daells Værehus. Det er den fortælling, der året ud kan ses i særudstillingen på Arbejdermuseet.

I forbindelse med udstillingen udgiver Arbejdermuseet et katalog, der kan købes på museet for 98,- kr.

*Arbejdermuseet
Rømersgade 22
1362 København K
Tlf. 33 93 25 75
www.arbejdermuseet.dk*

Herluf Bidstrup

Arbejdermuseet har for nylig erhvervet Herluf Bidstrups efterladte værker. Det drejer sig om en samling på 6.000 originaltegninger, omfattende hovedparten af Bidstrups kendte tegnede produktion fra omkring 1930 til 1988.

Som helt ung tegnede Herluf Bidstrup for Berlingske Tidende, men i 1936 blev han fast knyttet til Social-Demokraten. Her tegnede han helt frem til befrielsen, skønt han sideløbende arbejdede illegalt. Eksempelvis udførte han serien *Mænd, der skal afregnes med*, der udkom i et kæmpeoplag som illegale postkort. Efter krigen sluttede han sig til det kommunistiske dagblad *Land og Folk*, som han tegnede for frem til sin død i 1988.

Bidstrup er især kendt for sine hvasse satirer rettet mod kapitalismen og for sine humoristiske tegneserier uden ord, som skildrer hverdagsliv og udviklingstendenser i det moderne samfund. Men han har også udført bogillustrationer og rejsetegnin-

ger, ikke mindst fra de socialistiske lande. I Arbejdermuseets samling indgår også disse sider af hans virke, heriblandt en omfattende samling tegninger fra Kina i 1950'erne, tegninger af både stor kunstnerisk og kulturhistorisk værdi.

I forvejen ejer Arbejdermuseet tegneren Anton Hansens efterladte værker, en samling af omtrent samme omfang. Med Bidstrup-samlingen er museet kommet i besiddelse af arbejderpressens anden helt uomgængelige tegner, der lige som Anton Hansen var kendt langt uden for Danmarks grænser. De to tegneres løbebaner krydsede hinanden

var et væsentligt element i dansk arbejderpresse.

Samlingen har indtil nu tilhørt kunstnerens datter, Lena Bidstrup, som har taget vare på den siden faderens død i 1988. Arbejdermuseets erhvervelse har været mulig i kraft af økonomisk støtte fra Statens Museumsnævn, Murersvendenes Fagforening for København og Omegn samt KAD og SiD's Medie- og Kulturfond.

Inden for et par år vil Arbejdermuseet vise en stor særudstilling, der kommer hele vejen rundt om Herluf Bidstrups liv og virke, men allerede nu præsenteres nyerhvervelsen gennem et

Herluf Bidstrup sparede ikke på virkemidlerne, når han i Land og Folk karikerede de socialdemokratiske ledere.

i årene 1936-41, hvor de var kolleger på Social-Demokraten. Men Bidstrup tilhørte en yngre generation, og politisk gennemløb han den modsatte udvikling af Anton Hansen. Tilsammen dækker de således hele det politiske spektrum og hele den periode, hvor den satiriske tegning

udvalg, som frem til 1. oktober kan ses i forbindelse med den kulturhistoriske udstilling *Folkets Århundrede*.

*Arbejdermuseet
Rømersgade 22
1362 København K
Tlf. 33 93 25 75
www.arbejdermuseet.dk*

Broby-Johansen

Det Kongelige Bibliotek og Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv er gået sammen om at fejre hundredåret for digteren, agitatoren og kunstpædagogen Rudolf Broby-Johansens fødsel den 25. november 2000.

Dette markeres med udstillinger på begge biblioteker i november-januar og med et tre-dages symposium i dagene 24.-26. november under fællestitlen *Broby-Johansen – en central outsider i det 20. århundrede*.

To af symposiets dage er åbne for offentligheden med forelæsninger om kunsthistorikeren, pædagogen, aktivisten og samfundsrevseren – og ikke mindst myten – Broby-Johansen. Det vil endvidere være muligt at se eller gense film om og med Broby, ligesom arkivsituationen omkring ham og mellemkrigstidens øvrige venstreorienterede intellektuelle belyses af danske, norske og svenske historikere.

På en lukket seminardag på ABA den 25. november behandles 50 Broby-kendere fra hele Norden mere specielle emner vedrørende Broby-Johansen; herunder hans deltagelse i og betydning for *Nordisk Clarté*, hans filmkritik, samt hans egen digtning og optræden som litterært pseudonym i flere romaner af blandt andet Tom Kristensen og Hans Kirk.

Forelæserne på det lukkede seminar er forfatter, kulturhistoriker og forhenværende rektor Olav Harsløf, forskningsmedarbejder ved Södertörns Högskole, Stockholm, Crister Skoglund, lektor ved Danmarks Bibliotekskole Finn Klysner, forskningsprofessor ved Københavns Universitet Ib Bondebjerg, lektor

ved Odense Universitet Jørn Guldberg, leder af Dansk Skolemuseum Kjeld Grinder Hansen, overbibliotekar ved Det Kongelige Bibliotek Steen Bille Larsen, forskningsmedarbejder ved Södertörns Högskola, Stockholm, Lars Björlin, arkivar ved Arbejderbevægelsens Arkiv og Bibliotek i Oslo Maren Hegna og billedkunstneren og kunsthistorikeren Jens Jørgen Thorsen. Alle forelæsningsne udgives i bogform.

Programmet for de offentlige forelæsninger, der afholdes på Det Kongelige Bibliotek, er:

Fredag den 24. november

16.00 *Olav Harsløf*: Myten om Broby
20.00 Film, litteratur, teater

Søndag den 26. november

10.00 *Jørn Guldberg*: Broby som kunsthistoriker og kunstformidler
11.15 *Olav Harsløf*: Gennemgang af udstilling på Det Kongelige Bibliotek
14.00 *Kjeld Grinder Hansen*: Broby og skolen
15.00 *Steen Bille Larsen*: Broby og de venstreintellektuelle i arkiver i Danmark
15.30 *Lars Björlin*: De venstreintellektuelle i arkiver i Sverige (svensk Clarté)
16.00 *Maren Hegna*: De venstreintellektuelle i arkiver i Norge (Mot Dag/Norsk Clarté)
16.30 *Jens Jørgen Thorsen*: Kunstneren Broby

Udstillingerne om Broby-Johansen vises på ABA og Det Kongelige Bibliotek i perioden 31. oktober 2000 til 28. januar 2001.

På Arbejderbevægelsens Bibli-

otek og Arkiv udstilles Brobys politiske virke med de mange tidsskrifter, løbesedler, pjecer og plakater han i 20'erne og det meste af 30'erne var ophavsmand til eller medansvarlig for: *Pressen* (1923-24), *I Morgen* (1925 og 27), *Clarté* (1926-27), *Monde-Plan* (1928-32), *Frem* (1932-35). Dertil kommer en stor mængde fotos og et antal breve. Også hans engagement i *Nordisk Clarté*, især i det norske mellemkrigstidsskrift *Mot Dag* og det franske forlæg for *Skandinavisk Monde* vil blive dokumenteret her.

På Det Kongelige Bibliotek vises de mange udkast til digtene i samlingen *Blod* (1922) og forsvaretstalen herfor samt andre relevante papirer og illustrationer. Derudover vil hans kunsthistoriske og -pædagogiske produktion præge udstillingen med bøger – også i de mange oversættelser, plancher, lysbilleder og fotos. Hans mange gennemillustrerede artikler fra 30'erne i *Hjemmets Søndag* og *Magasinet* fremlægges sammen med rejse scrap-bøger fra Italien og Frankrig. Endelig vil udstillingen også indbefatte et udvalg af hans egne tegninger og skitser, samt det herbarium han som det eneste minde fra sin barndom fik reddet med sig under en brand i 1913.

For arrangementet og redaktionen af symposiet og bogudgivelsen står Olav Harsløf i samarbejde med Ivan Boserup, leder af Håndskriftafdelingen, Det Kongelige Bibliotek, og Gerd Callesen, Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv.

Yderligere informationer om Broby-jubilæet kan hentes på www.mtp.dk/broby